

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **I. N.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 11 kwietnia 2025 roku

na posiedzeniu bez udziału stron

sprawy w przedmiocie pisma sygnalizującego potrzebę wznowienia postępowania kasacyjnego zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2024 roku, sygn. akt II KK 608/23

na podstawie art. 540 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

stwierdzić niedopuszczalność wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2024 roku, sygn. akt II KK 608/23.

UZASADNIENIE

W dniu 10 marca 2025 roku skazana I. N. złożyła pismo sygnalizujące potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2024 roku, sygn. akt II KK 608/23. W argumentacji wniosku wskazano, że w postępowaniu kasacyjnym zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza wymieniona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na udział w składzie orzekającym sędziego powołanego na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym

przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Przypomnieć trzeba, że zarówno w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie zgodnie wskazuje się, iż wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. np. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2005 r. sygn. I KZP 5/05). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje po stronie sądu, do którego skierowano ów wniosek, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2022 r., sygn. IV KZ 55/21). Jednocześnie brak jest możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2021 r., sygn. V KZ 39/21). Okoliczności w nim podniesione mogą jedynie zostać zweryfikowane z urzędu.

Pismo winno zatem zostać potraktowane jako sygnalizacja potrzeby wznowienia postępowania z urzędu i w takim trybie ocenione. Rzecz jednak w tym, że w okolicznościach prawnych niniejszej sprawy brak było podstaw do dokonywania oceny pisma nawet w tym trybie. Wskazać wszak należy, iż instytucja wznowienia postępowania dotyczy postępowania sądowego rozstrzygającego w zakresie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Tymczasem postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2024 roku o oddaleniu kasacji obrońcy skazanej jako oczywiście bezzasadnej nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w zakresie odnoszącym się do odpowiedzialności karnej I.N., bo takim jest w niniejszej sprawie jest wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 31 stycznia 2023 roku, sygn. akt X K 1054/22. To od tego wyroku obrońca wywiódł kasację. W uchwale pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., sygn. akt I KZP 37/2000, zam. OSNKW 2000, z. 9-10, poz. 78, podkreślono, iż oddalenie kasacji jest jakościowo czymś zupełnie odmiennym niż

utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy. Oddalając kasację sąd orzeka jedynie o niezasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której wyrok kończący postępowanie, korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. W uchwale tej wskazano, że z istoty postępowania kasacyjnego wynika, iż nie jest też ono postępowaniem zmierzającym do rozstrzygnięcia „o zasadności oskarżenia wniesionego w sprawie karnej” w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, lecz postępowaniem zmierzającym do zbadania zasadności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja, wniesionego już po prawomocnym zakończeniu postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego od wielu lat dominuje pogląd, że niedopuszczalny z mocy ustawy jest wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego, gdyż orzeczenie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 *in principio* k.p.k. Takim orzeczeniem jest jedynie wydane przez Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego wyroku, orzeczenie następcze o umorzeniu postępowania lub o uniewinnieniu oskarżonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt III KO 53/99, OSNKW 2001/7-8/67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001/9-10/83, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt V KO 87/10 i powołane w nim orzeczenia, R–SNKW 2010/2369, z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KO 46/15, OSNKW 2015/12/104, a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt I KZP 17/22, OSNK 2023/4/20).

Stwierdzając zatem niemożność poddania badaniu w trybie wznowieniowym sygnalizowanego uchybienia, należało orzec jak na wstępie.

[J.J.]

